Valtiovarainministeriö NEUVOSTORAPORTTI VM2020-00231

EUS Salmi Martti 17.05.2020

Asia
Euroryhmän ja laajennetun euroryhmän videokokoukset 15.5.2020

Kokous
Euroryhmä 15.05.2020

Euroryhmä (normaali kokoonpano) kävi videokokouksena toteutetun vuoropuhelun koronakriisin taloudellisista seurauksista Euroopan parlamentin ECON-valiokunnan puheenjohtaja Irene Tinaglin kanssa.

Laajennettu euroryhmä kävi läpi euroryhmän 9.4.2020 videokokouksessa sovittujen ja Eurooppa-neuvoston jäsenten hyväksymien kolmen taloudellisen turvaverkon edistymistä. EVM:n pandemiakriisitukiväline on operationaalinen 15.5. lähtien EVM:n hallintoneuvostossa tehtyjen päätösten myötä, ja myös SURE-välineelle saatiin poliittinen hyväksyntä Coreperissa 15.5. Euroopan investointipankin uutta takuurahastoa koskevat neuvottelut ovat vielä kesken.

Ministerit kävivät myös strategisen keskustelun painopisteistä talouden elpymiselle. Ministereiden mukaan elpymistä tulee käyttää tilaisuutena nopeuttaa talouksien nykyaikaistamista, etenkin siirtymistä vihreään ja digitaaliseen talouteen. Keskustelua jatketaan sen jälkeen, kun komissio on julkistanut elpymisinstrumenttia koskevan esityksensä toukokuun loppuun mennessä.

Laajennettu euroryhmä sai komissiolta selvityksen valtiontuen väliaikaisen kehyksen soveltamisalan laajentamisesta koronakriisin johdosta.

Euroryhmän seuraava kokouspäivä ilmoitetaan myöhemmin.

Euroryhmä piti 15. toukokuuta videokokoukset sekä normaalissa että laajennetussa kokoonpanossa. Valtiovarainministeri Katri Kulmuni edusti molemmissa kokouksissa Suomea.

I Euroryhmän videokokous

Euroryhmän videokokouksen ainoana aiheena oli vuoropuhelu Euroopan parlamentin ECON-valiokunnan puheenjohtajan kanssa. Pj. Irene Tinaglin kanssa käydyssä keskustelussa käsiteltiin euroalueen talousnäkymiä ja haasteita etenkin COVID-19-kriisin vaikutuksien näkökulmasta. ECON-valiokunnan pj. Tinagli nosti omassa alustuksessaan esille Euroopan parlamentin samana päivänä hyväksymän, EU:n rahoituskehyksiä ja elvytyssuunnitelmaa koskevan päätöslauselman. Suomen VMI Kulmunin puheenvuorossa korostettiin kansallisten parlamenttien roolia kriisitoimia koskevassa päätöksenteossa.

II Laajennetun euroryhmän videokokous

1. Taloudellinen vastaus COVID-19-kriisiin

Laajennettu euroryhmä kävi läpi edistymistä 9.4.2020 euroryhmän videokokouksessa sovittujen ja Eurooppa-neuvoston jäsenten hyväksymien kolmen taloudellisen turvaverkon toimeenpanossa.

Euroryhmän 8.5. kokouksessa sovittiin Euroopan vakausmekanismin (EVM) pandemia-kriisitukivälineen (PCS) piirteistä, jotka toteutetaan ilman muutoksia nykyiseen EVM-sopimukseen ja sen asettamiin vaatimuksiin, sekä todettiin instituutioiden tekemien arvioiden vahvistavan kaikkien euromaiden täyttävän kelpoisuusehdot PCS-välineen hyödyntämiseen.

Välittömästi ennen euroryhmän 15.5. videokokousta pidettiin EVM:n hallintoneuvoston videokokous, jossa tehtiin muodolliset päätökset euroryhmän 8.5.2020 poliittisesti linjaamista EVM-asioista ja hyväksyttiin instituutioiden toimittamat arviot. EVM:n hallintoneuvosto koostuu euromaiden valtiovarainministereistä ja sen puheenjohtajana toimii euroryhmän puheenjohtaja.

Laajennetun euroryhmän kokouksessa todettiin EVM:n pandemiakriisitukivälineen olevan nyt operationaalinen, eli jäsenmaiden on nyt mahdollista hakea sitä kautta rahoitusta. PCS-välineen kautta tarjottava rahoitustuki on lähtökohtaisesti rajattu jäsenmaakohtaisesti 2 prosenttiin vuoden 2019 lopun bruttokansantuotteesta.

Myös turvaverkon toisen osan, työttömyysvakuutusrahasto SURE:n osalta voitiin todeta merkittävää edistystä. SURE-asetukselle oli saatu poliittinen hyväksyntä Coreperissa samana aamuna (15.5.), ja kirjallisen menettelyn kautta saatava muodollinen hyväksyntä saadaan hyvin todennäköisesti tiistaina 19.5. SURE-asetus on tällöin saatettu voimaan, mutta välineen saamiseksi operationaaliseksi, tarvitaan vielä jäsenmaiden siihen liittyvät takauspäätökset.

Turvaverkon kolmatta osaa, Euroopan investointipankin uutta takuurahastoa koskevat neuvottelut ovat edelleen kesken, ja ministerit saivat niistä tilannekatsauksen EIP:n pääjohtaja Werner Hoyerilta. Takuurahaston perustamisesta päättää EIP:n hallintoneuvosto. Euroryhmän pj. Centeno kertoi pyrkivänsä omalta osaltaan edistämään mahdollisimman pikaisen ratkaisun saavuttamista kaikista vielä avoimista kysymyksistä EIP:n piirissä, jotta myös turvaverkon kolmas osa saadaan operationaaliseksi lähitulevaisuudessa.

Turvaverkkojen edistymistä koskevan tilannekatsauksen lisäksi ministerit kävivät strategisen keskustelun painopisteistä talouden elvyttämiseksi koronaviruskriisin jälkeen. Ministereiden keskustelun pohjaksi heille oli esitetty kysymyksiä koskien kansallisen tason talouspoliittista strategiaa ja haasteita talouden elvyttämiseksi, avainalueita/politiikkalohkoja, joilla koordinointia euroalueella ja EU:n tasolla olisi vahvistettava elpymisen tukemiseksi sekä EU:n yhteisen elpymisinstrumentin päätavoitteita ja piirteitä.

Elpymisinstrumenttia koskeva keskustelu peilautui komission puheenjohtaja Ursula von der Layenin EP:ssä 13.5. pitämään puheeseen, jossa pj. von der Layen kertoi komission lähtökohdista elpymisstrategiaan liittyen. Euroryhmän puheenjohtaja Centenon arvion mukaan laajennetun euroryhmän keskustelu osoitti, että valtiovarainministereiden kesken on laajaa yksimielisyyttä siitä, että elpymistä tulee käyttää tilaisuutena nopeuttaa talouksien nykyaikaistamista, etenkin siirtymistä vihreään ja digitaaliseen talouteen. Yhteismarkkinoiden uudelleen käynnistämistä ja toimitusketjujen eheyden säilyttämistä koskevat politiikat, jotka osoittavat talouksien keskinäisen riippuvuuden, ovat myös ensisijaisia tavoitteita.

Pj. Centenon mukaan toukokuun loppuun mennessä odotettavissa oleva komission ehdotus elpymisinstrumentiksi määrittelee tämän keskustelun puitteet, ja laajennettu euroryhmä voi sen julkistamisen jälkeen palata tähän aiheeseen aiempaa fokusoidummalla keskustelulla.

2. Valtiontuen puitteet

Laajennetun euroryhmän toisena asiana komissio kertoi ministereille 8. toukokuuta 2020 tehdystä toisesta muutoksesta, jolla laajennetaan 19. maaliskuuta 2020 hyväksytyn valtiontuen väliaikaisen kehyksen soveltamisalaa pääomapohjan vahvistamiseen ja pääomalainoihin, jotta jäsenvaltiot voivat tukea koronapandemiakriisin heikentämiä talouksiaan.

_____

Suomen edustajat
Valtiovarainministeri Katri Kulmuni, finanssineuvos Marketta Henriksson (VM)

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
